

AH-106

April-2023

B.Ed., Sem.-IV

B-104 : Pedagogy of School Subject – Sanskrit

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 70

1. નીચેના કોઈ એક પ્રશ્ન સમૂહનો ઉત્તર આપો : 14
- (A) અભ્યાસક્રમ અને પાઠ્યક્રમ વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.
- (B) ધોરણ-10ના સંસ્કૃત વિષયના વર્તમાન પાઠ્યપુસ્તકનું મૂલ્યાંકન કરો.

અથવા

- (A) અભ્યાસક્રમની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી તેનું મહત્ત્વ વિગતે ચર્ચો.
- (B) અભ્યાસક્રમ મૂલ્યાંકનનો અર્થ જણાવી, અભ્યાસક્રમના મૂલ્યાંકનની રીતો સવિસ્તાર ચર્ચો.

2. નીચેના કોઈ એક પ્રશ્ન સમૂહનો ઉત્તર આપો : 14
- (A) સંસ્કૃત વિષયનો ગુજરાતી અને હિન્દી વિષય સાથેનો અનુબંધ ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
- (B) સંસ્કૃત વિષયના અધ્યાપનમાં શૈક્ષણિક સાધનોનું મહત્ત્વ જણાવી, ચાર્ટ અને ટેપરેકોર્ડરના ઉપયોગોની ઉદાહરણ સહિત ચર્ચા કરો.

અથવા

- (A) સંસ્કૃત વિષયના શિક્ષકના ગુણો અને વ્યાવસાયિક કૌશલ્યો વિગતે ચર્ચો.
- (B) સંસ્કૃત વિષયના અધ્યયન અને અધ્યાપનમાં જ્ઞાનકોશ અને શબ્દકોશના ઉપયોગો જણાવો.

3. નીચેના કોઈ એક પ્રશ્ન સમૂહનો ઉત્તર આપો : 14
- (A) વ્યાખ્યાન પદ્ધતિના ફાયદા અને મર્યાદાઓની વિગતે ચર્ચા કરો.
- (B) આગમન-નિગમન અભિગમની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી તેના ફાયદા અને મર્યાદા સવિસ્તાર ચર્ચો.

અથવા

- (A) મૌખિક અભિગમનો અર્થ જણાવી, તેના ફાયદા અને મર્યાદાઓ વિગતે ચર્ચો.
- (B) સંસ્કૃત વિષયના અધ્યાપનમાં ગાન અને નાટ્યીકરણ પ્રયુક્તિના ફાયદા જણાવી તેમના ઉપયોગોની સવિસ્તાર ચર્ચા કરો.

4. नीचेना कोर्ष ऐक प्रश्न समूहनो उत्तर आपो : 14
- (A) गीतामृतम् पद्यना श्लोकोमां निरूपित श्रीमद् भगवद्गीतानो उपदेश वर्णवो.
- (B) जयः पराजयो वा गद्यनुं कथावस्तु वर्णवी आधुनिक युद्ध अने मडाभारतकालीन युद्ध वर्येनो तकावत जरावो.

अथवा

- (A) हेमचंद्राचार्यनो परियय आपी संस्कृत साहित्यमां तेमणे मेणवेली प्रसिद्धि वर्णवो.
- (B) अद्भूतम् युद्धम् पद्यमां निरूपित रामायणना अरण्याकांडनी घटना वर्णवो.
5. नीचे आपेला बार प्रश्नोमांथी कोर्षपण सात प्रश्नोना टूंकमां उत्तर आपो : 14
- (1) पाठ्यक्रमनो अर्थ जरावो.
- (2) धोरण-9ना संस्कृत विषयना वर्तमान पाठ्यपुस्तकनी विशेषताओ जरावो.
- (3) आदर्श पाठ्यपुस्तकनी लाक्षणिकताओ जरावो.
- (4) संस्कृत ञंडनी उपयोगिता जरावो.
- (5) भाषा प्रयोगशाणानुं महत्त्व जरावो.
- (6) संस्कृत विषयना अध्यापनमां इलेक्शकांडना उपयोगो जरावो.
- (7) व्याख्यान पद्धति ऐटले शुं ?
- (8) नूथ पद्धतिना शयदा जरावो.
- (9) कथन प्रयुक्तिनी मर्यादाओ जरावो.
- (10) राजा लोणे रयेलुं प्रसिद्ध 'लोण व्याकरण' सिद्धराज जयसिंहने कयांथी अने केवी रीते प्राप्त थयुं ?
- (11) कः भक्तः भगवतः प्रियः ? – संस्कृतमां उत्तर आपो.
- (12) पतगः अने अमर्षण : शब्दोना संस्कृतमां पर्यायवाची शब्द लणो.

Seat No. : _____

AH-106

April-2023

B.Ed., Sem.-IV

B-104 : Pedagogy of School Subject – Sanskrit

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 70

1. Answer any **one** set of questions : **14**

- (A) Clarify the difference between curriculum and syllabus.
(B) Evaluate the recent textbook of Sanskrit subject of standard-10.

OR

- (A) Clarify the concept of curriculum and discuss in detail its importance.
(B) State the meaning of curriculum evaluation and discuss in detail the methods of curriculum evaluation.

2. Answer any **one** set of questions : **14**

- (A) Explain with example the correlation of Sanskrit subject with Gujarati and Hindi subject.
(B) State the importance of teaching aids in teaching of Sanskrit subject and discuss with example the uses of charts and tape recorder.

OR

- (A) Discuss in detail the qualities and professional skills of the teacher of Sanskrit subject.
(B) State the uses of encyclopedia and dictionary in learning and teaching of Sanskrit subject.

3. Answer any **one** set of questions : **14**

- (A) Discuss in detail the advantages and limitations of lecture method.
(B) Clarify the concept of inductive-deductive approach and discuss in detail its advantages and limitations.

OR

- (A) State the meaning of oral approach and discuss in detail its advantages and limitations.
(B) State the advantages of song and dramatization technique in teaching of Sanskrit subject and discuss in detail their uses.

4. Answer any **one** set of questions : 14
- (A) Describe the preach of Shrimad Bhagavad Gita depicted in the verses of the poem गीतामृतम् .
- (B) Describe the plot of the prose जयः पराजयो वा and state the difference between modern war and war of Mahabharata period.
- OR**
- (A) Give the introduction of Hemchandracharya and describe the fame he gained in Sanskrit literature.
- (B) Describe the event of Aranyakanda of Ramayana depicted in the poem अद्भूतम् युद्धम्.

5. Answer any **seven** questions in brief from the following **twelve** questions : 14
- (1) State the meaning of syllabus.
- (2) State the peculiarities of recent textbook of Sanskrit subject of standard-9.
- (3) State the characteristics of an ideal textbook.
- (4) State the utilities of Sanskrit room.
- (5) State the importance of language laboratory.
- (6) State the uses of flash card in teaching of Sanskrit subject.
- (7) What is lecture method ?
- (8) State the advantages of group method.
- (9) State the limitations of narration technique.
- (10) From where and how did Siddharaj Jayshinh get the famous book 'Bhoj Vyakarana' composed by Raja bhoj ?
- (11) कः भक्तः भगवतः प्रियः ? – Answer in Sanskrit.
- (12) Give the synonyms of the words पतगः and अमर्षण : in Sanskrit.
-